

Over onze beide inlandsche Viviparus soorten, door Dr. J. Th. Henrard.

Sedert Linné in 1758 een *Helix vivipara* beschreef, is er over de namen die we aan onze twee soorten moeten geven veel te doen geweest. Voorop zij gesteld dat we foutieve namen, hoe ook ingeburgerd, niet mogen gebruiken. De meeste schrijvers gaan uit van het denkbeeld dat Linné onze beide soorten heeft gekend, ze niet onderscheide en dus een mengsel van twee soorten beschreef onder *Helix vivipara*. Indien dit nu waar was, had de eerste schrijver na Linné het recht om de soorten te benoemen, mits de naam van Linné voor één der soorten bewaard bleef. Müller deed dit in 1774 toen hij twee soorten maakte; *Nerita vivipara* en *N. fasciata*. De zaak zou hiermee afgedaan zijn indien Linné werkelijk 2 soorten had gekend en onder *Helix vivipara* had beschreven. Uit de literatuur blijkt nu dat de meeste schrijvers maar van elkaar hebben overgeschreven zonder de bronnen te raadplegen. Zoo geven dan ook Geyer, van Benthem Jutting en ook Ehrmann in zijn nieuwe boek de verkeerde namen .

Het is niet geoorloofd om een auteur(in dit geval Linné) iets in zijn schoenen te schuiven, wat hij niet beweerd of gemeend heeft. Voor het bepalen van den juisten naam, moeten er eenige noodzakelijke factoren aanwezig zijn en wel: bekendheid met de eerste geldige beschrijving, verder de exemplaren waarop de beschrijving is gebaseerd(de zoogenaamde types) en tenslotte de origineele vindplaats(type localiteit. Soms is de beschrijving karakteristiek genoeg om de soort te herkennen, terwijl een nauwkeurig onderzoek der streek vanwaar de soort beschreven is ons nader tot het doel kan brengen. Uit de studie der oudere bronnen blijkt, dat de beschrijving van *Helix vivipara* past op de soort met vlakkere windingen, stompen top en gesloten navel. Linné zegt dat de schelp is subovata en obtusa (stomp) en dat de navel is imperforata (niet doorboord). Jeffreys geeft in zijn *British Conchology* onder *Paludina vivipara* dan ook de goede soort zooals Linné die beschreef. Westerlund, een Zweed, toonde daarna de juistheid aan van de opvatting van Jeffreys door grondig onderzoek der oorspronkelijke vindplaats, de rivier Sahla in Zweden, waar de soort als zeer algemeen door Linné wordt opgegeven en waar slechts één soort(die met vlakke windingen) voorkomt. De naam door Ellis in *British Snails* gegeven is verder geheel in overeenstemming met de hier genoemde feiten. Hans Schlesch komt in *Archiv f. Molluskenkunde* tot dezelfde conclusie en we kunnen dus nu wel zeggen dat de *Helix vivipara* van Linné is opgehelderd. Müller's naam "fasciata", gebaseerd op de stomptoppige, vlakke windingen hebbende soort, is dus een synoniem geworden. Voor de andere soort met bolle windingen, spitsen top en duidelijken navel moeten we dus een anderen naam uit de literatuur opzoeken. Vrij algemeen is de soortnaam "contecta" aangenomen, die door Millet in 1813 is gegeven. Volgens Germain is Millet's slak gebleken te zijn tot de echte *vivipara* te behooren. Ook Draparnaud's "achatinum" van 1801 *H. vivipara*. Von Frauenfeld heeft in 1864 in zijn werk over de *Paludinas* een goed beeld gehad van de verwarring op dit gebied en noemt de spitstoppige soort *Paludina vera*, doch er zijn drie oudere namen voor deze soort bekend en wel: "lacustris" Beck(1847), "vulgaris" Dupuy(1851) en "listeri" Forb. & Hanley. Schlesch stelt nu voor om de naam van Beck te gebruiken en de tweede soort nu voortaan *Viviparus lacustris* Beck te noemen.